

Nr 306

Av herr Lindström m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.

(Lika lydande med motion nr 247 i Första kammaren)

Med anledning av statsverkspropositionen, bilagan 11 jordbruksdepartementet, I: 8—13, rikets allmänna kartverk, anföres följande.

Vid 1959 års riksdag uttalades i propositionen nr 148/1959 och i jordbruksutskottets utlåtande nr 30/1959 att ett medel att påskynda och förenkla en mångfald fastighetsregleringar — främst i fråga om skogliga arronderingar — vore ett snabbare upprättande av ekonomiska kartor i de delar av landet, bland annat det inre av Norrland, där bristen på lämpliga kartor var kännbar. Vid 1961 års riksdag antogs plan för den officiella kartläggningen avseende tiden till och med år 1970 enligt propositionen nr 54/1961. Planen innehöll i huvudsak att produktionen för Älvsborgs, Västmanlands, Värmlands, Västernorrlands och Kopparbergs län komme att upptaga en väsentlig del av kartverkets resurser under programperioden samt att de nya län som borde infogas i programmet långt fram i perioden vore Jämtlands län och Hallands län. I fråga om sistnämnda båda län angavs att skälen för att där upprätta ekonomisk karta var särskilt framträdande. Med anledning av väckta motioner i fråga om den ekonomiska kartan för Jämtlands län uttalade sig 1963 års riksdag (JoU 1963: 1; rskr. 9) för att kartverket med kraft borde verka för att gällande kartläggningsprogram genomföres så snabbt som möjligt. Angående behandlingen av anslaget till rikets allmänna kartverk vid 1964 års riksdag hänvisas till motionerna I: 444 och II: 534, jordbruksutskottets utlåtande nr 1 och riksdagens skrivelse nr 9.

En ekonomisk karta kan i allmänhet användas för översiktliga bedömningen och planeringar i såväl statlig och kommunal förvaltning som inom näringslivet i ett flertal avseenden, exempelvis rörande bebyggelse, industri, samfärdsel, jordbruk och skogsbruk. Utbyggandet av ett lämpligt skogsvägnät och åstadkommandet av en bättre arrondering i skogsmarken är angelägna och brådskande uppgifter för att göra skogens råvarutillgångar på ett tillfredsställande sätt åtkomliga samt rationellt skötta och utnyttjade. Jordbruket och skogsbruket är i ett mycket stort behov av strukturrationalisering, utan vilken dessa näringar icke kan hävda sig och ge sina utövare

en tillfredsställande bärgning. Ett avsevärt hinder i rationaliseringsarbetet är bristen på en ekonomisk karta. Planering för bebyggelse, särskilt fritidsbebyggelse, och planering av markanvändning för fritidsändamål är jämväl angelägna och brådskande uppgifter. Bristen på en ekonomisk karta är ett allvarligt hinder för en tillfredsställande lösning av dessa uppgifter.

För flertalet av de uppgifter, där en ekonomisk karta kan komma till användning, är det jämväl angeläget att en modern och tillförlitlig topografisk karta finnes tillgänglig. Särskilt må nämnas översiktlig planering av skogsbrukets stamvägar, översiktlig planering för s. k. intressearrondering i skogsmark mellan storskogsbruk och privatägt skogsbruk samt översiktlig planering för större områden (kommun, länsdel) för bebyggelse och markanvändning för fritidsändamål.

Det får anses vara klarlagt att en ekonomisk karta och en modern topografisk karta för ovan angivna uppgifter medför en sådan besparing i tid, kostnader och personal, att enbart på den grund upprättandet av dessa kartor är väl motiverat.

Under I: 10 (sid. 258—260) redovisas bl. a. att kartverket anfört att anspråken på en snabbare kartläggningstakt är stora, särskilt beträffande vissa norrlandslän, Kopparbergs län och skånelänen, att inom kartverket pågår ett intensivt arbete för att rationalisera och vidareutveckla kartframställningen, att i detta syfte förslag framlagts om anskaffning av vissa arbetsbesparande instrument och annan teknisk utrustning men att det enligt kartverkets mening icke är realistiskt att anta att verket utan en samtidig förstärkning i fråga om lägre ingenjörspersonal och ritkrafter tillfredsställande kan tillgodose kraven på ökad kartförsörjning. För intensifierad kartläggningsverksamhet föreslår kartverket under I: 10 6b ett anslag av 200 000 kronor, vilket anslag departementschefen ej ansett sig kunna tillstyrka.

Vad angår Jämtlands län — det enda norrlandslän, som ännu icke till någon del varit föremål för ekonomisk kartläggning och icke heller, frånsett ett fåtal mindre blad i fjällområdena, topografisk kartläggning — skulle enligt från kartverket föreliggande uppgifter fältrekognoscering för den ekonomiska kartan påbörjas år 1965 med Fors, Håsjö och Ragunda socknar samt fortsätta år 1966 med Hällesjö, Nyhems och Bräcke socknar, år 1967 med Sundsjö, Stuguns, Sunne, Marieby, Lockne, Brunflo, Kyrkås och Ås socknar, Östersunds stad och Frösö köping och år 1968 med Hackås, Näs, Bodsjö, Revsunds, Lits och Häggenås socknar. Hur fältrekognosceringen för detta län därefter kan fortgå är ej känt. Det synes dock kunna bedömas, att detta arbete tar en tid av cirka tio år, därest ej särskilda åtgärder vidtages för dess påskyndande. Om det antas att kartan kan utges cirka två år efter fältrekognosceringen skulle för Jämtlands län utgivandet av den ekonomiska kartan påbörjas år 1967 och fortgå under cirka tio år. Det kan antas att utgivningen av den nya topografiska kartan kommer att följa utgiv-

ningen av den ekonomiska kartan med cirka ett års fördröjning.

Utgivningstakten enligt föreliggande uppgifter för den ekonomiska kartan och den nya topografiska kartan är helt otillfredsställande. Det är synnerligen angeläget att kartorna färdigställs avsevärt snabbare.

För att i enlighet med uttalande av 1963 års riksdag kunna verka för att gällande kartläggningsprogram genomföres så snabbt som möjligt bör rikets allmänna kartverk ges härför erforderliga medel. Skäl får anses föreligga för att det under I: 10 6b omnämnda av kartverket föreslagna anslaget 200 000 kronor beviljas.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att höja det under nionde huvudtiteln I. Lantmäteri- och kartväsendet 10. Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m. angivna anslaget med 200 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1965

Helge Lindström

Erik Larsson

Elias Jönsson

i Norderön

i Ingemarsgården

Birger Nilsson

V. Wikner